

Biostimulanten vragen om bewijs én vakmanschap

Biostimulanten zijn geen wondermiddelen.

Ze vragen om timing, kennis van de bodem en een andere manier van denken. Dat is de rode draad in het gesprek met Mark Timmerman van Prograss, Coen Dekkers van GrowSolutions en Dorien Geentjens van Haifa. Alle drie ondersteunen het onafhankelijke onderzoek naar biostimulanten van Maurice Evers van Lumbricus (zie artikel hierover in deze uitgave).

Auteur: Wijnand Meijboom

Voor Prograss is dit onderzoek belangrijk, omdat de praktijk om antwoorden vraagt. Timmerman: 'Als producenten bij mij kwamen, vroeg ik altijd: wat heb je voor resultaten op kort gras? Dan was dat vaak niet of nauwelijks beschikbaar.' Veel onafhankelijke proeven komen uit andere teelten, zoals tuinbouw of akkerbouw. Maar kort gras reageert anders.

Ook Haifa ziet dat. Geentjens noemt kort gemaaid gras een niche binnen de wereldwijde activiteiten van Haifa. 'Wij hebben veel ervaring uit akkerbouw, boomkwekerij en zachtfruit, maar kort gemaaid gras reageert echt anders.' Daarom gebruikt Haifa de proefresultaten van Lumbricus om strategieën te verfijnen, bijvoorbeeld rond dosering en spuitfrequentie. Dekkers ziet dezelfde meerwaarde. 'Onafhankelijk onderzoek toont andere dingen aan dan je eigen onderzoek. Dat heeft altijd meerwaarde.' Voor GrowSolutions is vooral belangrijk dat een complete bodemstrategie getoetst kan worden: fysisch, chemisch en vooral biologisch.

De belangstelling voor biostimulanten groeit, mede door het wegvallen van chemische middelen. Greenkeepers en fieldmanagers zoeken aanvullende manieren om gras gezond en weerbaar te houden. Volgens Timmerman verschuift de blik: 'Vroeger dachten we vooral aan de plant: NPK, magnesium, calcium et cetera. Nu kijken we breder, ook naar de bodem.' Daar zit ook het verschil tussen de benaderingen. GrowSolutions vertrekt sterk vanuit bodemleven. Dekkers adviseert om eerst naar de bodem te kijken. 'Hoe is je bodem op dit moment? Wat

valt daarin te verbeteren?' Hij noemt biologische analyse en chroma-analyse als hulpmiddelen om beter zicht te krijgen op bodemleven, zuurstof en opbouw. Haifa legt de nadruk op een goede voedingsbasis. Geentjens gebruikt het beeld van het tonnetje van Liebig: alle elementen moeten in balans zijn. 'Als de plant al arm zit en stress krijgt, wordt zij sneller ziek dan een plant die goed gevoed is. Pas daarna komen plantversterkers en biostimulanten in beeld.'

Maatwerk

Voor de praktijk betekent dit maatwerk. Een green of sportveld kun je niet zomaar omspitten, zoals in land- en tuinbouw. Bij topaagrenovatie of nieuwe aanleg zijn er meer kansen om de bodem goed op te bouwen. In bestaand onderhoud is het vaak een langere weg. Ook de vorm van producten is belangrijk. Fijne korrels, minikorrels en vloeibare toepassingen sluiten beter aan bij kort gras en moderne apparatuur, verduidelijkt Timmerman.

Cowboys

De producten die onder de aandacht worden gebracht, vullen elkaar deels aan. Dekkers noemt RootProtect, een product op basis van

Dorien Geentjens

Coen Dekkers

Mark Timmermans

trichoderma en bacillus, en PlantForce, een calcium-siliciumproduct met harpine. 'Daarmee ondersteun je het gras vanuit bodem, wortel en blad, met als doel een sterker en vitaler gewas dat beter bestand is tegen stress en uitdagende groeiomstandigheden.' Geentjens noemt Combat, een product op basis van koper in de vorm van heptagluconaat bij actieve ziektedruk. Zij benadrukt dat niet elk product zomaar biostimulant genoemd mag worden. Daarvoor gelden Europese regels. Haifa heeft zeer recent met HaifaStim NOVA Kir, een product met biostimulantregistratie. Andere producten vallen eerder onder plantversterkers of bladbemesting. Dat onderscheid is belangrijk, omdat de term biostimulant breed wordt gebruikt. Timmerman noemt het een massabegrip. Het onderzoek van Lumbricus helpt volgens hem om serieuze partijen te onderscheiden van cowboys. 'Je wil niet weten wat zich bij ons aandient.'

Een praktisch advies komt steeds terug: begin niet met een middel, maar met een vraag. Wat is het probleem? Dollarspot, fusarium, droogtestress, verdichting, zwak bodemleven? Geentjens: 'Mijn eerste vraag is: wat wil je verbeteren? Ik wil niet de hele rimram over de schutting gooien. Pak één probleem aan en werk stap voor stap.' Ook de timing verandert. Biostimulanten werken niet zoals oude chemische middelen. Ze zijn vooral preventief. Timmerman: 'Je moet het preventief inzetten.' Geentjens vult aan: 'Vroeger strooide je minerale meststoffen en twee dagen later had je effect. Biostimulanten werken zo niet. De mindset van greenkeeper en fieldmanager moet echt aangepast worden.' Dat maakt het vak niet per se moeilijker, vindt Timmerman. Wel vraagt het meer kennis en begrip op dit gebied. 'Leg kort en bondig uit wat je inzet, op welk moment, waartegen en waarom. Dan geef je

heel makkelijk handvatten.' Zijn advies: geloof niet blind in cocktails. Liever losse bouwstenen, zodat je per seizoen en per situatie kunt sturen. Sommige stoffen kunnen in bepaalde periodes juist ongewenst zijn. 'Dan moet je een beetje apothekerswerk doen.'

De rol van biostimulanten ligt dus niet in snelle reparatie, maar in weerbaarheid. Ze kunnen helpen bij stress, bodemgezondheid en het verminderen van ziektedruk. Maar alleen als de basis klopt. Dekkers vat het samen: 'Kijk in je bodem, zoek advies en kijk samen wat past op jouw golfbaan of sportveld.' Geentjens voegt daar een bredere gedachte aan toe: accepteer dat sportgras natuurgras blijft. Geen kunstmat, maar levend materiaal. Juist daarin ligt de toekomst van greenkeeping en fieldmanagement. Timmerman hoopt dat meer partijen dit besef gaan ondersteunen, ook het onderwijs. Hij ziet het onderzoek van Lumbricus als een stap die breder gedragen zou moeten worden. Zijn oproep aan de Golfalliantie is helder: sluit aan bij partijen zoals Prograss, GrowSolutions en Haifa en steun onafhankelijk onderzoek naar biostimulanten. Want als de sector minder afhankelijk wil worden van chemie, zijn praktijkgericht bewijs en kennis onmisbaar.

'Vroeger dachten we vooral aan de plant: NPK, magnesium, calcium et cetera. Nu kijken we breder, ook naar de bodem.'

PROGRASS
Professional Grass Service

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!